

Cospadag 2019

Dirk Haaksman – veiligheidsadviseur Nuffic

Wat kunt u verwachten?

- Veiligheid op reis moet een belangrijk aandachtspunt zijn in de voorbereiding van de student op het verblijf in het buitenland.
- De voorbereiding en de veiligheid ter plekke zijn de verantwoordelijkheid van onderwijsinstelling en student.

Wat kunt u verwachten?

- Veiligheid op reis moet een belangrijk aandachtspunt zijn in de voorbereiding van de student op het verblijf in het buitenland.
- De voorbereiding en de veiligheid ter plekke zijn de verantwoordelijkheid van onderwijsinstelling en student.
- Praktische tips en bewustwording staan centraal in deze sessie.
- Niveau: algemeen.
- Karakter: kennisoverdracht en uitwisseling ervaringen.

Wat kunt u verwachten?

- Veiligheid op reis moet een belangrijk aandachtspunt zijn in de voorbereiding van de student op het verblijf in het buitenland.
- De voorbereiding en de veiligheid ter plekke zijn de verantwoordelijkheid van onderwijsinstelling en student.
- Praktische tips en bewustwording staan centraal in deze sessie.
- Niveau: algemeen.
- Karakter: kennisoverdracht en uitwisseling ervaringen.
- **Leerdoelen: deelnemers zijn zich bewust van de noodzaak in de voorbereiding aandacht te besteden aan het thema veiligheid op reis en krijgen handzame instructie mee.**

Wat kunt u verwachten?

- **Deel 1:** Organisatie binnen instelling van veiligheid uitgaande stages
 - Hoe richt je de organisatie van je onderwijsinstelling adequaat in om de risico's van een buitenlandverblijf zo klein mogelijk te maken?
 - Hoe reageer je als instelling als zich een collectief of individueel incident voordoet in het buitenland?
 - Is er behoefte aan meer afstemming tussen de instellingen?
- **Deel 2:** Voorbereiding uitgaande stagestudenten

Wat kunt u verwachten?

- Deel 1: Organisatie binnen instelling van veiligheid uitgaande stages
 - Hoe richt je de organisatie van je onderwijsinstelling adequaat in om de risico's van een buitenlandverblijf zo klein mogelijk te maken?
 - Hoe reageer je als instelling als zich een collectief of individueel incident voordoet in het buitenland?
 - Is er behoefte aan meer afstemming tussen de instellingen?
- **Deel 2:** Voorbereiding uitgaande stagestudenten
 - Hoe bereid je de studenten goed voor op de risico's verbonden aan het verblijf in het buitenland?

Begeleiden van studenten (en medewerkers) naar en in het buitenland

<https://www.youtube.com/watch?v=zGX1LKBXfLo&feature=youtu.be>

Incidenten

	buitenland	
Individuele incidenten		
Collectieve incidenten		

Individuele incidenten

Individuele incidenten

Individuele incidenten

Individuele incidenten

Incidenten

	buitenland	
Individuele incidenten	Diefstal Beroving Ziekte Overlijden	
Collectieve incidenten		

Collectieve incidenten

Collectieve incidenten

Collectieve incidenten

Collectieve incidenten

Incidenten

	buitenland	
Individuele incidenten	Diefstal Beroving Ziekte Overlijden	
Collectieve incidenten	Terrorisme Politieke onrust Besmettelijke ziektes Natuurrampen	

Beleid veiligheid & internationalisering 1

- Uitgaande èn inkomende mobiliteit, studenten èn staf
- Vier kernaspecten
 - voorbereiding/voorkomen
 - juridische aansprakelijkheid
 - morele aansprakelijkheid
 - communicatie (met student/docent, familie, pers, collega's, autoriteiten, bestuur)

Beleid veiligheid & internationalisering 1

- Uitgaande en inkomende mobiliteit, studenten en staf
- Vier kernaspecten
 - voorbereiding/voorkomen
 - juridische aansprakelijkheid
 - morele aansprakelijkheid
 - communicatie (met student/docent, familie, pers, collega's, autoriteiten, bestuur)
- Integrale aanpak nodig (crisisteam)
 - international office, stagebegeleider, CvB, veiligheidsmanager, communicatiemedewerker
- Er waren al risico's vòòr internationalisering
 - internationalisering versterkt sommige risico's (bv. psychosociale problemen)
 - brengt nieuwe risico's (onechte studenten, identiteitsfraude, besmettelijke ziekten)

Beleid veiligheid & internationalisering 2

- Essentieel:
 - goede voorbereiding, gericht op voorkomen, bewustwording
 - combinatie van verplichten en overtuigen (vooral studenten)
 - adequaat veiligheidsplan > oefen droog

Beleid veiligheid & internationalisering 2

- Essentieel:
 - goede voorbereiding, gericht op voorkomen, bewustwording
 - combinatie van verplichten en overtuigen (vooral studenten)
 - adequaat veiligheids- of crisismanagementplan > oefen droog
 - adequaat handelen conform veiligheidsplan als incident optreedt
 - opschalen: liever te vroeg dan te laat
 - evalueer elk incident > pas veiligheidsplan eventueel aan
 - streef naar optimale veiligheid, niet absolute veiligheid (liever 'open met risico's' dan 'veilig dicht')

Beleid veiligheid & internationalisering 3

- Waarom urgentie?
 - Groei van internationalisering, zowel uitgaand als inkomend
 - Meer aandacht voor de negatieve aspecten van internationalisering
 - Grote verschillen in aandacht voor veiligheid en internationalisering tussen én binnen hogescholen en universiteiten
 - Morele versus juridische verantwoordelijkheid. Hoe ver reikt die verantwoordelijkheid?

Beleid veiligheid & internationalisering 3

- Waarom urgentie?
 - Groei van internationalisering, zowel uitgaand als inkomend
 - Meer aandacht voor de negatieve aspecten van internationalisering
 - Grote verschillen in aandacht voor veiligheid en internationalisering tussen én binnen hogescholen en universiteiten
 - Morele versus juridische verantwoordelijkheid. Hoe ver reikt die verantwoordelijkheid?
 - Sociale veiligheid gaat in belang groeien. Risico 'geïmporteerde conflicten' (bijv. Turkije, Iran), sociale controle, onderhuidse spanningen
 - Aandacht nodig voor psychologische veiligheid internationale studenten: andere cultuur, andere omgangsvormen
 - Ook rol en verantwoordelijkheid bij studenten voor veilig buitenlandverblijf > studenten soms naïef over risico's
 - Privacy.

Betrokkenheid Nuffic 1

- Instellingen benaderen Nuffic steeds vaker
- Waarmee?
 - zelfmoord internationale student
 - werkweken in Europese hoofdsteden
 - tsunami Japan
 - politieke onrust Turkije
 - besmettelijke ziekten (ebola)
 - drugsbendes Mexico
- Waarom?
 - Nuffic heeft op dagdagelijkse basis 35 medewerkers in het buitenland werken > veel ervaring
 - Nuffic propageert mobiliteit studenten en staf

Betrokkenheid Nuffic 2

- Veiligheidsprotocol Nuffic
 - *Nuffic's Personnel Safety and Security Policy during business trips and postings abroad*
 - Neso's > o.a. Istanbul, Djakarta
 - Global Development > Sudan
 - Europese Unie > Brussel, Londen, Parijs, Straatsburg
 - kernelementen
 - vooraf: bewustwording/registratie/verzekering
 - ter plekke: alertheid
 - in geval incident één aanspreekpunt > veiligheidsadviseur > 24/7
 - Incident versus crisis
 - crisisteam
 - veiligheidsadviseur/teamleider/persvoorlichter/MT-lid/HR-adviseur
 - incidenteel vraagbaak (ook extern)

Beleid instelling

	preventie	reactie
Individuele incidenten uitgaande mobiliteit		
Collectieve incidenten uitgaande mobiliteit		

Beleid instelling

Wat kan of moet een instelling doen om individuele incidenten met uitgaande studenten zoveel mogelijk te voorkomen?

(Welke aspecten moeten idealiter in de voorbereiding van de student aandacht krijgen?)

Beleid instelling

	preventie	reactie
Individuele incidenten uitgaande mobiliteit	Preventieplan: • Interculturele voorbereiding• Verzekering• Registratie• Professionele, culturele voorbereiding• Informatie bijeenkomst• Module	Crisismanagementplan: • Alarmcentrale• Verzekerings maatschappij• Ouders• Communicatie pers/imago
Collectieve incidenten uitgaande mobiliteit		

Beleid instelling

	preventie	reactie
Individuele incidenten uitgaande mobiliteit	Preventieplan: • Interculturele voorbereiding• Verzekering• Registratie• Professionele, culturele voorbereiding• Informatie bijeenkomst• Module	Crisismanagementplan: • Alarmcentrale• Verzekeringsmaatschappij• Ouders• Communicatie pers/imago
Collectieve incidenten uitgaande mobiliteit	• Programma Integrale Veiligheid Hoger Onderwijs• VSNU/VH/BuZa	• Gecoördineerde actie volgens samenwerkingsprotocol

Kleurencodes Buitenlandse Zaken

Groen:

Geel:

Oranje:

Rood:

Kleurencodes Buitenlandse Zaken

Groen: geen bijzondere veiligheidsrisico's

Geel: let op, veiligheidsrisico's

Oranje: alleen noodzakelijke reizen

Rood: niet reizen

Kleurencodes Buitenlandse Zaken

Groen: geen bijzondere veiligheidsrisico's

In het land of gebied zijn de **veiligheidsrisico's vergelijkbaar** met wat u in Nederland gewend bent. Let op uzelf en uw eigendommen. Net zoals u dat in Nederland doet. Soms moet u op bepaalde zaken extra letten.

Geel: let op, veiligheidsrisico's

Er zijn in dit land of gebied **veiligheidsrisico's die afwijken** van wat u in Nederland gewend bent. Bereid u daarop voor en let extra op.

Oranje: alleen noodzakelijke reizen

Door **ernstige veiligheidsrisico's** in dit land of gebied kunnen voor reizigers gevaarlijke situaties ontstaan. Het ministerie van Buitenlandse Zaken adviseert u alleen naar dit gebied te reizen als dat echt noodzakelijk is. Vakantiereizen zijn niet noodzakelijk. Wanneer u besluit toch af te reizen, bereid u dan zeer goed voor.

Rood: niet reizen

Door **zeer ernstige veiligheidsrisico's** kan voor reizigers een levensbedreigende situatie ontstaan. Daarom adviseert het ministerie van Buitenlandse Zaken om niet naar dit gebied te reizen.

Kleurencodes Buitenlandse Zaken (beleid Nuffic)

Groen: geen bijzondere veiligheidsrisico's

In het land of gebied zijn de **veiligheidsrisico's vergelijkbaar** met wat u in Nederland gewend bent. Let op uzelf en uw eigendommen. Net zoals u dat in Nederland doet. Soms moet u op bepaalde zaken extra letten. > ja

Geel: let op, veiligheidsrisico's

Er zijn in dit land of gebied **veiligheidsrisico's die afwijken** van wat u in Nederland gewend bent. Bereid u daarop voor en let extra op. > ja, tenzij

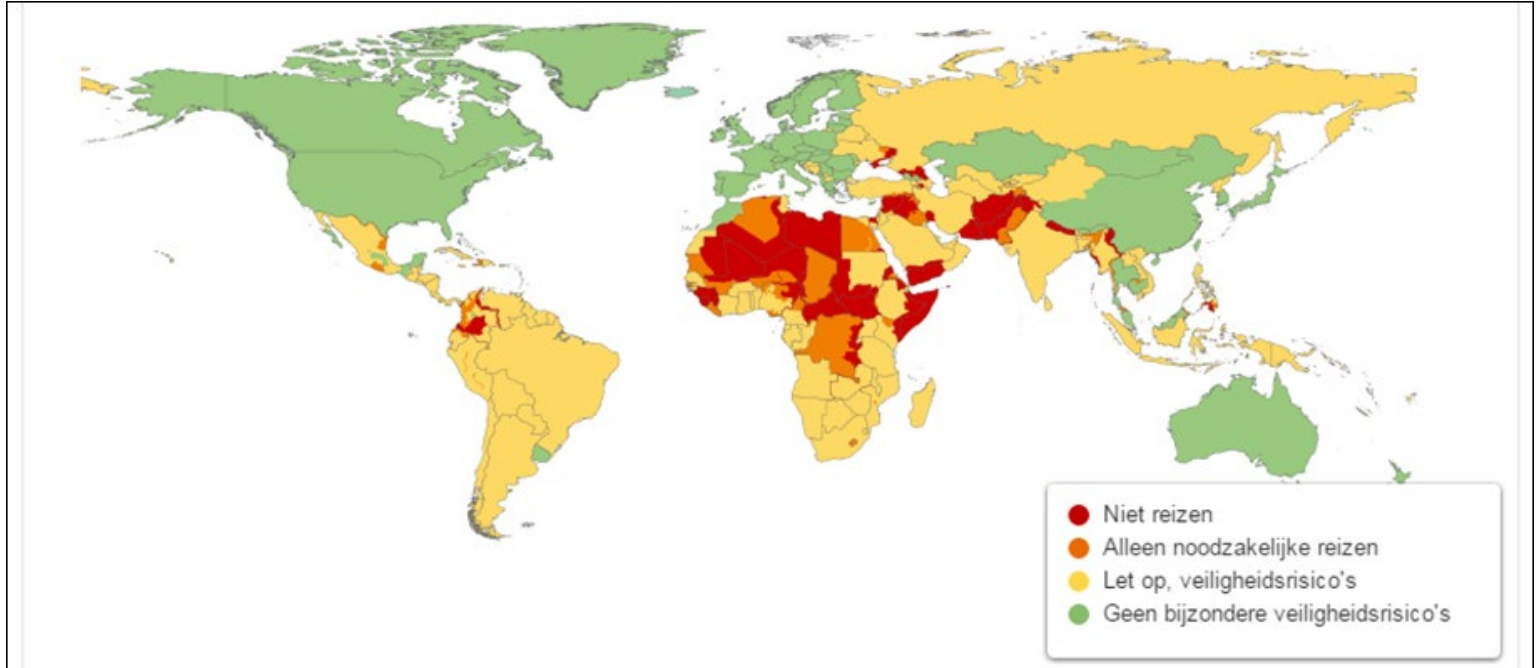
Oranje: alleen noodzakelijke reizen

Door **ernstige veiligheidsrisico's** in dit land of gebied kunnen voor reizigers gevaarlijke situaties ontstaan. Het ministerie van Buitenlandse Zaken adviseert u alleen naar dit gebied te reizen als dat echt noodzakelijk is. Vakantiereizen zijn niet noodzakelijk. Wanneer u besluit toch af te reizen, bereid u dan zeer goed voor. > nee, tenzij

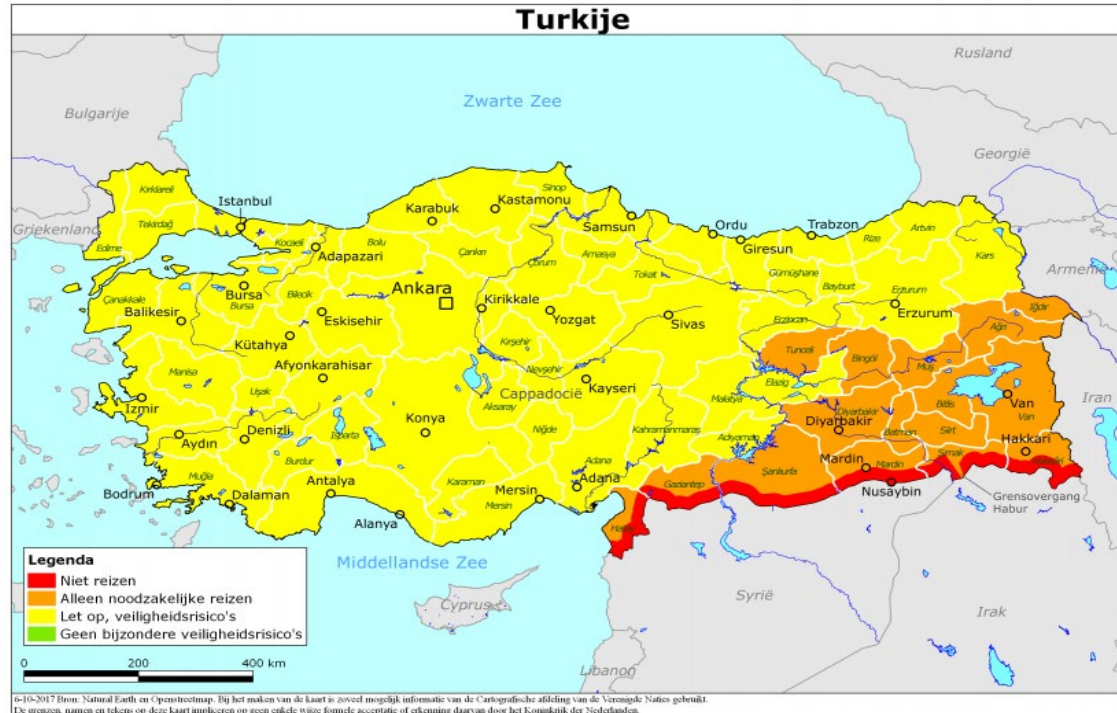
Rood: niet reizen

Door **zeer ernstige veiligheidsrisico's** kan voor reizigers een levensbedreigende situatie ontstaan. Daarom adviseert het ministerie van Buitenlandse Zaken om niet naar dit gebied te reizen. > nee

Kleurencodes Buitenlandse Zaken

Kleurencodes Buitenlandse Zaken

Wat kunt u verwachten?

- Deel 1: Organisatie binnen instelling van veiligheid uitgaande stages
 - Hoe richt je de organisatie van je onderwijsinstelling adequaat in om de risico's van een buitenlandverblijf zo klein mogelijk te maken?
 - Wie moet er bij betrokken zijn?
 - Hoe reageer je als instelling als zich een collectief of individueel incident voordoet in het buitenland?
 - Is er behoefte aan meer afstemming tussen de instellingen?
- **Deel 2: Voorbereiding uitgaande stagestudenten**
 - Hoe bereid je de studenten goed voor op de risico's verbonden aan het verblijf in het buitenland?

Veilig studeren en werken in het buitenland

<https://youtu.be/dwrVJLyCUml>

Vorbereiding student: **de gouden tien**

Begin op tijd

Vorbereiding student: **de gouden tien**

Begin op tijd

>9 tot 3 maanden voor vertrek

1. Laat je informeren door voorgaande stagiaires
2. Vergewis je van de veiligheidssituatie in land van bestemming/volg indien nodig een veiligheidstraining
3. Volg een interculturele training gericht op het land van bestemming
4. Verdiep je in de in- en uitvoerbepalingen land van bestemming
5. Regel bijtijds reisbescheiden/visa/paspoort/verzekering

Vorbereiding student: **de gouden tien**

Begin op tijd

>9 tot 3 maanden voor vertrek

1. Laat je informeren door voorgaande stagiaires
2. Vergewis je van de veiligheidssituatie in land van bestemming/volg indien nodig een veiligheidstraining
3. Volg een interculturele training gericht op het land van bestemming
4. Verdiep je in de in- en uitvoerbepalingen land van bestemming
5. Regel bijtijds reisbescheiden/visa/paspoort/verzekering

>3 tot 1 maand voor vertrek

6. Registreer je bij je instelling met *alle relevante gegevens*
7. Check de Reischecklist van Buitenlandse Zaken
(<https://www.nederlandwereldwijd.nl/reizen/reischecklist/>)

De Reischecklist

Slim reizen vraagt om een goede voorbereiding. Gebruik de reischecklist van het ministerie van Buitenlandse Zaken en u gaat voorbereid op pad.

- **Op de hoogte van de veiligheidssituatie**
- **Verzekering & geld**
- **Thuisblijvers**
- **Documenten**
- **Gezondheid**
- **Niet meenemen**
- **Op uw bestemming**

Vorbereiding student: de gouden tien

Begin op tijd

>9 tot 3 maanden voor vertrek

1. Laat je informeren door voorgaande stagiaires
2. Vergewis je van de veiligheidssituatie in land van bestemming/volg indien nodig een veiligheidstraining
3. Volg een interculturele training gericht op het land van bestemming
4. Verdiep je in de in- en uitvoerbepalingen land van bestemming
5. Regel bijtijds reisbescheiden/visa/paspoort/verzekering

>3 tot 1 maand voor vertrek

6. Registreer je bij je instelling met *alle relevante* gegevens
7. Check de Reischecklist van Buitenlandse Zaken
(<https://www.nederlandwereldwijd.nl/reizen/reischecklist/>)
check de kleurencodes op <https://www.nederlandwereldwijd.nl/reizen/reisadviezen>
8. Zet relevante telefoonnummers in je mobiel: 24/7-crisisnummer instelling/nummer alarmcentrale/
download de Reisapp van BuZa (werkt online/offline > App 24/7 BZ Reis)/
volg BuZa op Twitter (<https://twitter.com/247BZ>)
9. Maak afspraken met je stagebegeleider over contactmomenten
10. Zorg voor goedwerkende apparatuur: mobiele telefoon, laptop, opladers/zorg dat je mobiel altijd opgeladen is.

Vorbereiding vanuit instelling: **de gouden drie**

1. Zorg voor een goed crisismanagementplan instelling/ken het eigen crisismanagementplan
2. Zorg voor een vaste begeleider per student met eindverantwoordelijkheid
3. Zie toe op **de gouden tien** student.

Programma IVHO

- Programma Integrale Veiligheid Hoger Onderwijs
 - Verantwoordelijkheid VH/VSNU, subsidie OCW, ondergebracht bij Surf, 2019-2023
 - Negen thema's
 - Crisismanagement, zorgwekkend gedrag & radicalisering, cybersecurity & privacy, kennisveiligheid, internationalisering, gebouwveiligheid & bhv, sociale veiligheid, integriteit, arbo & milieu
 - Samenwerking IVHO & Nuffic: internationalisering
 - Website vraagbaak <https://integraalveilig-ho.nl/instrument/integraal-veilig-internationaliseren-ivi/>

Handboek IVHO

Handboek helpt bij opzetten systeem waarmee:

- informatie wordt vergaard;
- risico's van internationale activiteiten van studenten en medewerkers worden geïdentificeerd;
- gebeurtenissen worden geïdentificeerd die kunnen leiden tot een incident en de gevolgen die het resultaat zijn van een incident;
- preventieve en repressieve maatregelen worden geïdentificeerd die de betreffende risico's kunnen beperken;
- het beheersen en in stand houden van die maatregelen wordt georganiseerd;
- audits kunnen worden uitgevoerd.

**KEEP
CALM
AND USE YOUR
GEZOND
VERSTAND**

Q&A

Thank you
Have a safe journey